

Asia: VN/17836/2022

Lausuntopyyntö tartuntatautilainsäädäntöön esitettyjä kehitystarpeita koskevasta muistiosta / Social- och hälsovårdsministeriet begär utlåtande om en promemoria om utvecklingsbehoven i fråga om lagstiftningen om smittsamma sjukdomar

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lääkäripalveluyritykset ry kiittää mahdollisuudesta lausua tartuntatautilainsäädäntöön esitettyjä kehitystarpeita koskevasta muistiosta.

Yleistä

LPY:n mielestä tartuntatautilainlainsäädännön uudistamistarve on ilmeinen. Koronapandemian aikana havaittiin, että suomalaisen yhteiskunnan varautuminen ja valmius kohdata pandemian aiheuttamat poikkeusolosuhteet eivät olleet parhaat mahdolliset.

LPY pitää välttämättömänä, että tartuntatautilainsäädännön uudistamistyö kytetään valmiuslain kokonaisuudistukseen. Tällöin voimme parantaa yhteiskunnan varautumista seuraaviin epidemioihin ja pandemioihin sekä laajemmin sote-palvelujärjestelmämme kriisinkestävyyttä ja toimivuutta myös normaalioloissa.

Korona-aikana oli surullista havaita, että julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö ei toiminut edes poikkeusoloissa. LPY esitti jo koronakriisin alkuvaiheessa talvella 2020, että poikkeusoloissa Suomessa olisi hyödynnetty kaikki käytettävissä olevat sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit täysimääräisesti ja tehokkaasti kansalaisten suojelemiseksi ja koronapandemian voittamiseksi.

Pandemian hoidosta vastaavat viranomaistahot eivät selvästikään tunteneet ja tiedostaneet yksityisen sektorin merkittävää roolia sosiaali- ja terveystalouden tuottajana. Esimerkiksi yksityisellä sektorilla tuotetaan nykyisin puolet kaikista perusterveydenhuollon lääkärikäynneistä ja suun terveydenhuollon palveluista. Terveystalouden yritykset tarjosivat apua sekä koronatoimissa (mm jäljitys, testaus, rokottaminen) että muiden sairauksien hoidossa. Niiden tarjoamia palveluista olisi voitu hyödyntää huomattavasti laajemmin kuin kuluneen kolmen vuoden aikana on tehty. Alan yritykset toimivat lähinnä varareservinä, jota ei hyödynnetty juuri lainkaan.

LPY esittää, että yksityisen sektorin rooli ja toimijat otetaan huomioon sekä tartuntatauti- että valmiuslain uudistusten valmistelussa. Parhaiten se tapahtuu niin, että yksityisen sektorin edustajat pääsevät mukaan alusta asti kyseisten lakien valmisteluun ja varautumisen suunnitteluun. Tämä avoin lausuntopyyntö on hyvä alku yhteistyön tiivistämiselle.

LPY:n huomioita lausunnolla olevasta muistiosta ja tartuntatautilain jatkokehittämisestä:

Muistiossa käsitellään varsin yksityiskohtaisesti ongelmia, jotka liittyvät viranomaisten toimivaltuuksiin, mutta tartuntatauteihin ja erityisesti pandemiatilanteisiin liittyvä ennakointi ja riskienhallinta jää käsittelemättä. Tartuntatautilaissa on syytä selkeästi määrätä tartuntatauteihin liittyvästä ennakoinnista, leviämisen arvioinnista ja mallintamisesta vastuullinen viranomaistaho.

On varmistettava se, että sosiaali- ja terveystalouden yksityisen sektorin edustajat pääsevät osallistumaan koko palvelujärjestelmän varautumisen suunnitteluun, ei pelkästään materiaalsen valmiuden suunnitteluun.

Yksityisen terveydenhuollon ja työterveyshuollon rooli ja tarjoamat mahdollisuudet on otettava huomioon tartuntatauti- ja valmiuslaissa sekä niihin liittyvien toimenpiteiden toteuttamisessa.

Kaikkia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajia on kohdeltava tasapuolisesti korvattaessa tartuntataudeista (mm. suojaruokaset) ja niiden hoitoon (mm. testaukset ja rokotukset) liittyviä kustannuksia.

Lääkäripalveluyritykset ry osallistuu mielellään tartuntatautilainsäädännön jatkovalmisteluun.

Partanen Ismo
Lääkäripalveluyritykset ry